Varuhinja ob evropskem dnevu boja proti trgovini z ljudmi: Slovenija potrebuje neodvisen nadzor nad ukrepanjem države

Datum	18.10.2026
Subjekt	Varuh človekovih pravic RS
Region	Slowenien
Kategorie	Staatliche Institutionen, Sicherheit, Menschenrechte

Ob evropskem dnevu boja proti trgovini z ljudmi, ki ga zaznamujemo 18. oktobra, varuhinja človekovih pravic dr. Simona Drenik Bavdek opozarja, da trgovina z ljudmi ostaja resna in pogosto prikrita kršitev človekovih pravic, ki je prisotna tudi v Sloveniji. Zato ponovno poziva k vzpostavitvi neodvisnega nacionalnega poročevalca za boj proti trgovini z ljudmi v okviru institucije Varuha človekovih pravic Republike Slovenije.

Evropski dan boja proti trgovini z ljudmi je Evropska komisija uvedla leta 2007 z namenom ozaveščanja o različnih oblikah izkoriščanja ljudi, krepitve preprečevanja trgovine z ljudmi in učinkovitejše zaščite žrtev. Trgovina z ljudmi se pojavlja v različnih oblikah, od spolnega izkoriščanja in prisilnega dela do prisilnega beračenja in drugih oblik izkoriščanja, pri čemer so posebej ogroženi ljudje v ranljivih življenjskih okoliščinah.

Na resnost problema opozarjajo tudi najnovejši evropski podatki. Evropska komisija je 16. oktobra 2026 ob predstavitvi nove strategije za boj proti trgovini z ljudmi navedla, da je bilo v Evropski uniji v letih 2023 in 2024 evidentiranih več kot 20.000 žrtev, kar je 16,1 odstotka več kot v predhodnem dveletnem obdobju. Nova strategija posebno pozornost namenja preprečevanju izkoriščanja, zaščiti žrtev in učinkovitejšemu pregonu storilcev, tudi ob vse pogostejši uporabi digitalnih tehnologij.

»Številni razkriti primeri nas opozarjajo, da je trgovina z ljudmi v Evropi in tudi Sloveniji prisotna v večjem obsegu, kot smo si pripravljeni priznati. Za vsakim primerom je človek, ki mu je bilo poseženo v dostojanstvo, svobodo in temeljne pravice. Zato mora biti odziv države odločen, usklajen in predvsem usmerjen v zaščito žrtev. Ob tem pa potrebujemo tudi neodvisen nadzor, ki bo pokazal, ali sprejeti ukrepi v praksi resnično delujejo,« poudarja varuhinja dr. Simona Drenik Bavdek.

Varuhinja poziva k vzpostavitvi neodvisnega nacionalnega poročevalca

Varuh si že vrsto let prizadeva za spremembo zakonodaje, ki bi instituciji omogočila prevzem nalog neodvisnega nacionalnega poročevalca za boj proti trgovini z ljudmi. Takšen mehanizem, ki ga predvideva tudi četrti odstavek 29. člena Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi, bi zagotavljal neodvisno spremljanje delovanja državnih organov ter ocenjevanje učinkovitosti sprejetih ukrepov in nacionalnih akcijskih načrtov. Na pomen neodvisnega spremljanja opozarja tudi Skupina strokovnjakov Sveta Evrope za ukrepanje proti trgovini z ljudmi (GRETA). Varuhinja zato pričakuje, da bo Slovenija čim prej zagotovila ustrezno zakonsko podlago ter potrebne kadrovske in finančne vire za vzpostavitev tega mehanizma v okviru institucije Varuha.

Zaščita žrtev mora biti učinkovita tudi v praksi

Varuh je v preteklih letih prispeval tudi k izboljšanju pravnega položaja žrtev. Leta 2023 je bila po večletnih opozorilih Varuha sprejeta sprememba Zakona o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj, ko je

bil odpravljen pogoj državljanstva oziroma državljanstva EU. S tem je bil dostop do državnih odškodnin ob izpolnjevanju drugih zakonskih pogojev omogočen tudi žrtvam iz tretjih držav, kar je posebej pomembno za žrtve trgovine z ljudmi.

Varuhinja poudarja, da morajo imeti žrtve zagotovljen dejanski dostop do zaščite, pravne pomoči, odškodnin in podpore pri okrevanju. »Boj proti trgovini z ljudmi ne sme ostati zgolj vprašanje kazenskega pregona, temveč mora biti predvsem zaveza države k varovanju človekovega dostojanstva, svobode in temeljnih pravic«.

https://www.varuh-rs.si/novice/sporocila-za-javnost/varuhinja-ob-evropskem-dnevu-boja-proti-trgovini-z-ljudmi-slovenija-potrebuje-neodvisen-nadzor-nad-ukrepanjem-drzave